

JURNAL

PENTRU PESIUNDIPEA ȘTIINȚELOR ȘI NATURALE ȘI ESAKTE, ÎN TOATE CLASELE

Pedigeat

BCU Cluj / Central University Library Cluj

PROFESOR DOCTOR IULIUS BARASH.

No. 22.

(Anul al patrulea)

București

15 Iunie, 1859.

Compendiul: Anestezice și pemezii în contra dărepei. — Binătăș și moimă. — Comunicățiunile științifice mici.

Anestezice și pemezii în contra dărepei.

În această vreme frumoasă, în această perfectă creațiune, este unul singur obiect care amănunțit dăruiește viaței; asta este *dărepea*. Simțirea dărepei este grea, kite odată teribilă și nesupportabilă; dărepea este așentată cel mai puternic, cel mai nepesistibil în sfera științelor însușite. Un om esențial unei dărepi arștoare, este svezgătat; el va face și va zice tot ce se cere de la dărepe. Dovada este încredințarea că toată sa viață și mărțurisire imposibile scoase din gura victimei, esențială kănsirei țărței.

Sintă doză felși de dărepi; dărepi fizice și dărepi morale. În contra dărepiilor morale, nu este alți remedii mai bună de kănsire timpur, de și kite odată această vindecare se

șmează în momentele cele dărepe și alți remedii. Sintă oamenii care se poropi în morimintă și dărepea lor.

Iarș nentru dărepea fizică, remedii d'ă scăpa de dărepe este, opă d'ă face ca să înceteze kăza dărepei, opă d'ă pune pe om în stape de nesimțirea dărepei. Kăci o dărepe care n'ă simțim, niși că există nentru noi.

Medicii cei veți, aș abtă foarte puțin utiindă despre pemezii a face pe om nesimțitor la dărepe; este într'adevăr și trismă al medicinei moderne că a desoperit mai multe pemezii numite *anestezice*, adekă care sintă în stape a nimici simțirea omului într'atita, în kănsire și mai simte niși o dărepe. Este înbedepată că nentru operațiunile mari chirurgicală, dă-

peroașe, прекумъ ми pentpъ dșpereа fаchereй, ачеастъ invençisne а fostă d'znă folosă imensă. D'atnçi înкоаче, мѣтă s'a skrpișă despre ачеастъ mare invençisne; zniî în favoarea, алçiî în defavoarea ei; къчй nă e de tьгъdșită къ s'a аръtată kite odată mi efekte перікълоаше dșne întrevăingarea ачесторă anestetiçe. Dintre kape s'a аръtată къ însăflarea (ръсăflarea) eterăлă, este mai пъдинă перікълосă dară mai nesigșră; însăflarea клороформăлă este mai sigșră къ адоарме ne omă dară kite odată devine перікълоаше fьрă къ medikăлă sь poate sь deterpineze mai nainte къ казлă кѣtare саă кѣtare, ва fi перікълосă; ачеста este o импреçiare foarte гравь, fiindă къ s'a възътă оамені ръминдă морçи sьб мѣтеле операторăлă інкь пінъ n'a інченстă операçisnea; нă пѣтемă sь ne întindemă аичй, nainte пѣлăкълă nostră, mai мѣтă despre ачестъ кѣslișne ми ne тьрçинимă а'ї комѣника нѣмай зрмъtoареле notiçe istoriçe ми штиинçificiçe аșupra pomezилорă anestetiçe.

De mi se pare foarte simplă mi raçionabilă къ kindă znă omă poate sь skane de вр'о dșpere, sь'ă factă; къ toate ачестеа, кѣslișnea dakъ femeile în fаchere se ia клороформă, саă nă, а fostă мѣтă timpă desebъtă k'о mare bioiçisne în Anglia, patria pomezилорă anestetiçe, пінъ kindă dezъzi, реçina Victoria ла fаcherea ei чеа dșne зрмъ, а лѣтă клороформă ка sь skane de dșpere. D'atnçi, тоатъ лѣмеа а інченстă sь imiteze esemplăлă ei.

De mi invençisnea pomezилорă anestetiçe este modernă, къ toate ачестеа, нă e de tьгъdșită къ ми Romanî ми Elenî utiaș пѣтереа знора аsemenea pomezii. Plinius ми къ doi-spre-zече секълă mai ne зрмъ *Sheakespeare* zikă къ planta *Mandragora* are o proprietate anestetikă. Kinezii, d'atitea miî de ani daș ofionă. (opium) supre а fаche ne omă nesimçitoră nentpъ dșpere. În India, întrevăingeză magnetismăлă animală (mesmerismă) supre а adormi ne оамені ми sь-i factă nesimçitoră nentpъ dșpere; ачеста s'a constatată de кѣтро о комисіе штиинçifikă нѣмитъ dinadinsă supre а чрçeta ачестъ fantă крçioашă adeкъ къ manipulaçisnile magnetiçe întrevăingate аșupra corpăлă omoneскă, sінтă în stare а'ă adormi аstă-felă în kite sь nă simçъ niçi о dș-

pere, keapă tьindăлă къ кѣçite. Dară ачестъ metodă era foarte ostentoare; къчй а tpeçită timpăлă de 24 de ore ка sь адоармъ ne znă omă prin manipulaçisnile magnetiçe. Apoi magnetizarăлă kape а magnetizată ne болнавă, s'a ostentă în зрма ачестеі операçisniî înt'atita, în kite era foarte greă, dakъ nă imposibilă, а о peneta adese-ori. Dară ми magnetizaçi eraă аtinăшй ne зрмъ de fелçpimi de snazmъpi ми de alte natimi peroașe. Аша dară, пѣтемă sь zичемă, къ пінъ ла timpălă noaștre, лѣмеа era desnoiatz de beneficiăлă pomezилорă anestetiçe.

Челă d'intlîș kape а deskonepită ачестă tpe-soră нѣоă алă штиинçеі, era anglезăлă Sir *Humphrey Davy*. Ачестă bestită химистă, врпндă sь stădieze natșra ми кѣaitatea difepiteloră gaze, а esъsă о nisikă inalaçisniloră (insăflărei) газăлă oksidă-d'azotă ми а възътă къ dșne ачестъ însăflare, nisika а ръmasă ка moartă, а нѣтăтă sь taie вѣкълă dint'insa fьрă sь simçъ ми sь se deștente de amорçirea ei адінкъ; ne зрмъ, dpeută крçiozitate, а penetată ачестă esperimentă къ persoana лăi insăшй ми къ алçл аичй; totă къ ачестă peçatată. Keapă atnçi а zisă Davy къ inalaçisnile adormitoare deskonepите prin chimia, sінтă destinată а да înt'о zi znă mare ажъtopă medicinei. Kș toate ачестеа, а tpeçită крçsăлă лнргă de 44 de ani de kindă Davy а skrpișă în челебрăлă онăлă sьă ачестъ prezichere profetikă ми kape а fostă çilită în toate zилеле d'atigł оамені інвѣçаçи, пінъ kind în annă 1844 znă simplă dantistă, анѣме H. Wells în орашăлă *Konectivstă* în America, а авѣтă ideea d'a însăfla znă omă пѣtimindă de о тѣseа strikată, газăлă oksidă d'azotă ми аstă-felă л'a fькълă nesimçitoră nentpъ dșpereа skatopei тѣselei гъноаше. Dșne ачестъ fantă, елă а пѣлăkată în жърналеле къ а sosită о era нѣоă, о епокă нѣоă de fepiçire nentpъ оамені, adeкъ ва пѣtea çine-va sь'шй skoaçъ toate тѣselele fьрă niçi о dșpere. Ачестă анѣнçă, fьkindă în лѣме znă mare sromotă, а каzатă къ s'a нѣmită în America о комисіе de medici ка sь examineze ачестъ fantă нѣоă. Dară despre nenorçirea dantistăлă, болнавăлă, poate invită de inamicii ми rivalii лăi Wells, а zisă къ а simçită че-ва dșpere. Atnçi toate комисіsnea а інченстă sь piză znă pișă Homerikă бѣtндă жокă de nenor-

дѣти. Аколо, гѣнаѣла де шоѣмѣ фаче ошѣлѣ а -
челашѣ сѣрвѣчѣ кѣ „каитанеле“ ин тимѣрѣле веки
ла ноѣ.

Дарѣ шоѣмѣлѣ арабѣлѣ д'акѣмѣ, приѣмѣште
о едѣкаѣиѣне маѣ симѣлѣ де кѣтѣ шоѣмѣлѣ кавѣ-
лерѣлорѣ де сѣкѣлеле 12 ши 13: кѣ toate ачѣстѣа

О дамѣ виѣтоаре кѣ шоѣмѣ (дин тимѣрѣле феодале.)

ши ла арабѣ шоѣмѣлѣ аре о foarte mare ва-
лоаре ми адесе-орѣ се vede аколо дѣндѣ о кѣ-
тѣмѣлѣ саѣ знѣ калѣ бѣнѣ, принѣр'знѣ шоѣмѣ.
Нѣчи знѣ повѣлѣ арабѣ нѣ се desnarte де

шоѣмѣлѣ сѣѣ; кѣндѣ елѣ шеаде ин корѣ, шоѣмѣлѣ
шеаде пе патѣлѣ лѣ; кѣндѣ ѣтѣлѣ кѣларе, шоѣ-
мѣлѣ ѣи шеаде пе ѣмерѣ. Инѣр'адѣвѣрѣ, нѣ poate
сѣ fie знѣ таблѣ маѣ фѣтѣмосѣ де кѣтѣ знѣ шаѣкѣ

(шеф) арабѣ ин върнѣсѣлѣ лѣи рошѣ; о фирѣрѣ импозантѣ, великоае, авиндѣ шоимѣлѣ голбенѣ пе змерѣ ши мергиндѣ инчетѣ кѣ пасѣрѣле салѣ мажестетичѣ, пѣине де грандеца ориѣнтѣлѣ. Нѣ штиѣ чѣне-ва а кѣрѣвѣа окѣл стрѣлѣвчѣскѣ к'о лѣ-чѣре маѣ вѣе ши пѣтрѣнзѣлоаре, ачѣеа а стѣпнѣвлѣи, саѣ а шоимѣлѣи стѣѣ?

Шоимѣлѣ арабѣлѣи este знѣ анѣмалѣ д'о форѣдѣ мѣракѣлоастѣ. Елѣ се чѣне интре крѣпѣтѣрѣле стѣнчѣлорѣ дѣн мѣнѣдѣ Atlasѣ, адектѣ пе по-вѣрнѣеа пордѣктѣ а ачѣсторѣ мѣнѣдѣ. Спеѣа чѣеа маѣ стѣматѣ, се пѣмеште *Tair-el-Hoor*; este д'о колоаре галбенѣ-оакешѣ, аре знѣ чѣокѣ tape ши скѣрѣтѣ, пѣчѣоаре целене ши мѣшкѣлоае ши гѣаре foarte askyrite ши pedatabile.

Знѣ арабѣ нѣ интребѣнѣеазѣ нѣчѣ одатѣ знѣ шоимѣ интѣрѣ авѣеа skosѣ дѣн кѣвѣвлѣ стѣѣ саѣ прѣнсѣ лѣнѣгѣ кѣвѣѣ; нѣмаѣ шоимѣи прѣнуѣ де-партѣ де мѣнѣдѣ ши департѣ де кѣвѣѣ, каре прѣн-тѣрачѣастѣ кѣлѣторѣе аѣ арѣтатѣ кѣ аѣ знѣ зборѣ пѣтернѣкѣ, нѣмаѣ ачѣсте individe арабѣлѣ ле прѣ-меште ка стѣи деа о едѣкаѣизне.

Кѣндѣ знѣ арабѣ а аѣлатѣ кѣ пе кѣмпѣрѣле шѣеде департѣ де мѣнѣдѣ с'а вѣзѣтѣ знѣ шоимѣ *Tair-el-Hoor*, пѣне боате sianѣеа ка стѣлѣ прѣнзѣ прѣн site интѣнсе ши д'о мѣрѣме аша де маре ин кѣтѣ ин пѣзѣнтѣрѣлѣ sitei poate о порѣзмѣ стѣ есѣрѣеазѣ вѣне сворѣлѣ еѣ. Ин ачѣастѣ сѣтѣ, се пѣне порѣзмѣи ши маѣ мѣлѣдѣ вѣѣдѣ се пѣнѣ лѣрѣшѣ ин тѣфе ка стѣ обѣсѣрѣе.

Кѣндѣ шоимѣлѣ с'аратѣ sssѣ ин чѣрѣ алѣас-тѣрѣ, ка знѣ пѣнкѣтѣ асѣтѣ, атѣнчѣ знѣлѣ дѣн вѣѣдѣ skoate о порѣзмѣ дѣн site ши о арѣнкѣ ин аѣрѣ. Ачѣеастѣ зборѣ кѣ сѣиалѣ, каде жоѣѣ, стѣ одѣ-неште, ѣарѣ зборѣ ши ѣарѣ каде. Маѣ totѣ-d'аѣна авѣеа кѣ порѣзмѣа а инчѣнѣтѣ стѣ збоаре, кѣ шоѣ-мѣлѣ а вѣзѣт'о де департѣ; атѣнчѣ инчѣне елѣ а фачѣ sssѣ ин аѣрѣ нѣште инвѣртѣпѣрѣ чѣркѣларѣ нѣнѣ кѣндѣ а мѣсѣратѣ кѣ окѣи стѣи estraordinari dis-танѣа лѣи де ла порѣзмѣ ши с'а асѣрѣратѣ кѣ се аѣлѣ neste дѣнса интѣр'о лѣнѣе вѣртѣкалѣ; атѣнчѣ интѣр'о клѣнѣ каде дрѣнтѣ ин жоѣѣ ка о стѣѣеатѣ пе порѣзмѣ, каре вреа стѣ фѣгѣ; дарѣ елѣ о ин-кѣнѣторѣ кѣ зборѣлѣ стѣѣ чѣркѣларѣ. Ин ачѣстѣ тимнѣ пѣчѣоарѣле салѣ с'аѣ инкѣркатѣ ин site fine интѣнсе ин аѣрѣ ши е прѣнсѣ.

Шоимѣлѣ нѣбѣлѣ кѣндѣ е прѣнсѣ, нѣ аратѣ нѣчѣ знѣ semnѣ кѣ арѣ ѣи некѣжитѣ саѣ мѣнѣиатѣ

кѣ е прѣнсѣ; нѣ дѣ нѣчѣ знѣ semnѣ де фѣрѣе саѣ де фѣрѣкѣ, нѣ мѣшкѣ пе ачѣла каре лѣѣ чѣне ин мѣнѣ ши шадѣ лѣнѣнтѣтѣ кѣ канѣлѣ атѣрнатѣ ин жоѣѣ, прѣсѣрнатѣ ка знѣ ерѣѣ вѣрѣитѣ. Ин ачѣстѣ пѣнкѣтѣ, шоимѣлѣ seamѣнѣ кѣ лѣѣ. Арабѣи аѣ про-вѣрѣѣ каре зѣче: лѣѣлѣ, шоимѣлѣ ши знѣ омѣ нѣбѣлѣ, нѣ сѣнтѣ мѣнѣиатѣ пе ачѣи каре ѣ'аѣ вѣрѣитѣ.

Вѣнѣторѣлѣ каре а прѣнсѣ шоимѣлѣ, 'лѣ адѣѣе индатѣ ин корѣлѣи шѣикѣлѣи каре 'лѣ прѣимеште кѣ чѣеа маѣ маре вѣкѣрѣе ши индатѣ лѣѣ пѣне пе знѣ вѣѣдѣ фѣкѣтѣ ка знѣ копачѣи кѣ рѣмѣре. Нѣ-мѣнеа нѣ инчѣркѣ ка стѣи деа чѣ-ва де мѣнкѣре, фѣндѣ кѣ е шѣтѣстѣ кѣ ачѣстѣ анѣмалѣ нѣбѣлѣ ре-фѣзѣ ин зѣлѣе д'интѣлѣ орѣ-ѣе мѣнкѣре, де дѣрѣре ши де жалѣ кѣ а пѣрдѣтѣ лѣберѣтеа; нѣнѣ кѣндѣ с'а сѣлѣитѣ foarte мѣлѣ ши сѣмѣнѣдѣ-се кѣснѣтѣ д'о foame арѣзѣтоаре, атѣнчѣ е сѣитѣ стѣ мѣ-нѣнчѣе чѣ-ва. Шѣикѣлѣ грѣвеште атѣнчѣ ши таѣе знѣ ѣедѣ интѣрѣ ши ѣи дѣ де мѣнкѣре, ачѣеастѣ каре калѣтѣ ши фѣаѣетѣ.

Дарѣ акѣм ѣи аѣопѣре канѣ к'о bonetѣ каре инвѣеште totѣ канѣлѣ ши окѣи, лѣсѣндѣи лѣберѣ нѣмаѣ чѣокѣлѣ ши ингрѣжѣскѣ ка стѣ рѣмѣе лѣнѣгѣ дѣнсѣлѣ оаменѣ чѣе ворѣбѣскѣ ши tape; астѣ-фѣлѣ стѣ обѣчѣнѣеште елѣ кѣ гласѣлѣ оаменѣлорѣ. Кѣндѣ ѣи ѣа boneta, ѣи даѣ totѣ-d'аѣна карнеа проаспѣтѣ, стѣпнѣвлѣи лѣѣ ѣеа ши лѣѣ пѣне пе мѣнѣ, дѣндѣи аѣоло стѣ мѣнѣнчѣе, ворѣеште кѣ дѣнсѣлѣ ши лѣѣ мѣнѣѣе.

Дѣне о лѣнѣ саѣ 6 стѣтѣмѣнѣи, шоимѣлѣ este дрѣсѣ (инвѣѣатѣ), кѣноаште пе стѣпнѣвлѣ стѣѣ ши вѣне кѣндѣ лѣѣ кеамѣ. Кѣндѣ свѣарѣ елѣ им-ѣѣрѣлѣ стѣпнѣвлѣи ши рѣвѣне ла мѣна лѣи кѣндѣ лѣѣ кеамѣ, атѣнчѣ стѣпнѣвлѣ инчѣне кѣ дѣнсѣлѣ екѣсѣпѣѣе де вѣнатѣ аѣарѣ пе кѣмпѣ. Ачѣеастѣ стѣ зрѣеазѣ ин кѣнѣлѣ зрѣмѣторѣ: лѣарѣ знѣ ѣенѣре алѣѣ интѣрѣ кѣ о аѣѣ ши лѣѣ лѣсѣ стѣ пѣскѣ пе кѣмпѣ, дарѣ шоимѣлѣ ѣи лѣарѣ о аѣѣ лѣнѣгѣ ла знѣ пѣчѣорѣ ши кѣндѣ а аѣзѣнсѣ лѣнѣгѣ ѣенѣре, ѣеа бо-нѣта дѣн канѣлѣ шоимѣлѣи. Елѣ индатѣ skoate атѣнчѣ знѣ гласѣ ка д'о флѣѣтѣ ши с'арѣнкѣ neste ѣенѣре пе каре лѣѣ оѣоарѣ интѣр'о клѣнѣ к'о ло-вѣтѣрѣ де чѣокѣлѣ стѣѣ pedatabile. Дарѣ стѣпнѣ-влѣ, каре ерѣа де фѣѣтѣ, стѣ грѣвеште, ѣеа ѣенѣрѣе дѣн гѣра шоимѣлѣи ши ѣи дѣ дрѣнтѣ рѣсѣлѣтѣре, ѣнѣма ши пѣмѣнѣи енѣрѣлѣи. Пе зрѣмѣ лѣѣ кеамѣ де департѣ; кѣндѣ шоимѣлѣ индатѣ рѣвѣне, атѣнчѣ poate стѣ'лѣ интребѣнѣеазѣ ла вѣнатѣ. Инѣнѣ трѣкѣ

de mlate opî iarş s'ntîmîni nînz kindş woimxlş a ajansş la ačeastş matspitate.

Kindş xñş aravş a tîrminatş kîrşxlş de învîţîţîrş (dresşra) a woimxlşî s'ş, d'ş o mare şrbare pentrş amîçîi dîn trîvş (szmînda) lşî. Szşra lşî şmşlz dîn kortş în kortş şî invitş ne oamenî ka s'ş asiste la şn vînat de gazele (čerşî) şrmatş kş ačestş woimş nşoş. Kindş proprietarşl woimxlşî este şnş nobîlş, tođî čelî invitajî se aflş la şrbare; darş kindş nş, nş vine nimenea dîntp'înşîi şî proprietarşlş „moжіkş“ kare a îndrşznîţş a se însşuî şnş drentş d'aristokragîe este foarte şmîlîţş şî de şkuine, este şîlîţş s'ş vînzş woimxlş lşî, la şnş nobîlş. Eatş kş şî în Arabia, nşmaî nobîlîi şmşlz kş «vîntşorî» fie tşkarş kş şnş woimş vîntşorş fşrş Livrea; tout comme chez nous.

Darş kindş invitşorşlş era şnş nobîlş, atşnčî, prekşmş amş zîşş, tođî konvîvîi vînş la lokkşlş invitşreî, fie-kare adşkindş woimxlş s'ş kş dînsş. Este o adşnarş kşrioaş d'aveşîi şaîçî d'aravî, oamenîi kş fizîonomîi (kînerşî) şerpioase, darş enerđîčş, în vestmîntele lorş poşîi şî albe lşnđî şî larųî đîîndş fie-kare ne şmerşxlş s'ş şnş woimş meşîndş ne nîmte kaî aravî d'o înfşđîşmare nşđînzş plşkşlz (kşčî nîçî nş sîntş đoseladî) darş avîndş kvalîţđîle admirabile kare le admirşmş la kaî arabewîi. Woimxlşş weade aşu de nemîşkatş ne şmerşxlş ştşnînzşlş s'ş, ka ačestş đşne şrmtş weade nemîşkatş ne şnînareş kaxlşlş s'ş. În soçietatea ačeastă, domneşte o tşčere mare, niminea nş vorşeşte nîçî o vorş nînz kindş invitşorşlş vine şî aratş soçîetşđî, woimxlş s'ş čelş nşoş. Atşnčî îndatş kş parkş pîntp'o nştere mađîkş, tođî okîi s'aş şm-platş k'o vîoîçîşne şî toate şrşele s'aş deskîşş şî înčensş vorşeaşkş. Materîea konversajîşneî lorş este ačestş woimxlş nşoş şî tođî fakş felşpîmî de pînsorî desupe îzşîndîle saş neîzşîndele ačestşî vîntşorş nşoş. În ačeastş konversajîşne, oamenîi s'apîndş dîn mînzş în mînzş maî mşlîţş (de şî nş e akolo nîçî „dreanta“ nîçî „stînga“), tođî vorşeskş tape şî kearş şpîrîş şî tođî se angađeasz în felşpîmî de pînsorî. Œnzşlş nşne o kşmîlz, alţ şnş kalş arabeskş, iarş alţ kearş şnş woimş, kş ačestş woimş nşoş va rezşî saş nş. Darş ne şrmtş se hotşrşşkş şî megrş tođî la vînatş de gazele. În ačestş

vînatş, vîntşorîi nş se askşndş, kşčî sîntş şîrşpî kş îndatş kindş o gazele se va arşta, va fi şî pînsş; kşčî, de şî îzđeala eî treče kşrşş kalşlşî arabeskş, însş toţş nş poate s'ş skape de zborşlş woimxlşî. Nşmaî vîntşorîi treče s'ş kaşte s'ş mearđş în kontra vîntşlşî, kşčî alţmîntrelea, prezenda lorş va fi řîçîţş departe de gazelele kare vorş lşa şra! Ačestş alaiş de vîntşorî, eaşş đîmîneaşă şmşîndş la kîmîi şnde presşmş kş se đîne gazele, akolo se sşe ne movîle đ'şnde se poate obserşva toţş kîmşxlş. Naintea okîlorş lorş, ştrşlzčeste în lşmîna aş-ropeî toatş kîmîiea weaşş kş toate şrşmşşeele şnşî neîzajîş đ'o klîmş kalş, în mîzlokşlş ş-nora veçetajîşuî admirabile ašîea vşzşte la noî în grşđînîle čele maî kvalîvate. În lîniea orîzontşlşî, foarte departe, s'ş vede desemnate şmşbra şnora gazele şmşîndş ne vîrşxlş mşşđîlorş. Nîçî o alţ fiîngş însşleđîţş afarş d'aveşîi aravş saş woimxlş lşî, arş fi în stare ka s'ş kşnoaşkş de ačeastş depşrtape mare, ačeastş şmşrş ašîea vîzîvîlz. Darş ştşnînzşlş woimxlşî nşoş a avşîş poroçîre kş a obserşvatş čelş đ'întîiş; îndatş a skošş boneta woimxlşî s'ş. Animşxlşlş arşnkş kanşlş lşî înapoî, îzşîţş de lşmîna penede, înkîde şî iarş deskîde okîi, învîrşteşte kanşlş ka întp'şnş čerşkş; întînde o arînz, ne şrmtş o alţ; o řiare, ne şrmtş o alţ; toate ačestea le face înčelş şî k'o mare komoditate, ne şrmtş mîşkş înčelş kş arînîle, narş va s'ş le înčerče; s'ş sşe la o înzđîme de kîte-va nîçîoare nşmaî neste nşmîntş, kade înapoî; şrmeasz ačestş ešerçîđîş de kîte-va opî şî parkş n'are nîçî o poştş ka s'ş zvoare şî parkş n'a vşzşţş gazele.

Darş akşmş îndatş skoaşte şnş glasş askşđîţş, şpîrîţorş şî k'o vştae d'arîni atîta de vîrşroaşş în kîţş vîntşorş şîmte parkş o palmtş de vîntş ne obraşş, woimxlş se arşnkş în aerş megrîndş departe în sşş întp'o đîreçîşne dreantş, vîrtîkalş; kîndş a ajansş la o înzđîme mare în aerş, întînde arînîle saş şî parkş se lea-řînzş în aerş învîptîndş-se în čerşkşpî mařî în aerş şî ka şnş adevşratş sşveranş alş aerşlşî, parkş îea posesîşne de ačestş elementş kare aparđîne lşî. În ačestş momentş, ştşnînzşlş s'ş îi đş şnş semşş pîntp'o şpîrape. Ačestş semşş va s'ş zîkş: atakş! Woimxlş îndatş îi pşsşndş pîntp'o alţ şpîrape kare va s'ş zîkş: amş în-

